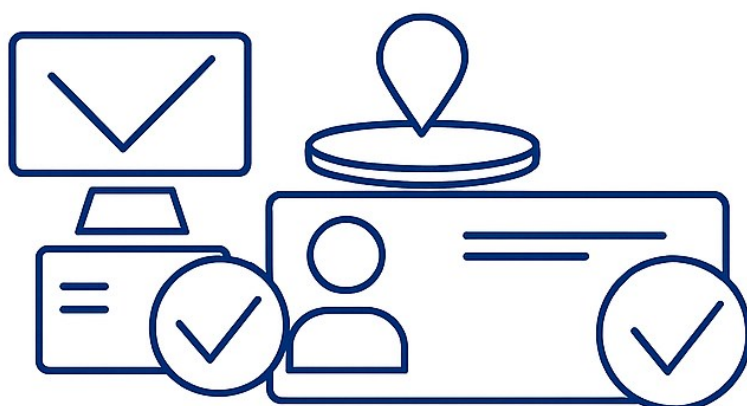

VIDIMACE LEGALIZACE eLEGALIZACE

praktická příručka

Pavlína Bartáková

1 PRÁVNÍ PŘEDPISY

Přehled základních a souvisejících předpisů na úseku ověřování

- Zákon č. 21/2006 Sb., o ověřování shody opisu nebo kopie s listinou a o ověřování pravosti podpisu a o změně některých zákonů (zákon o ověřování), ve znění pozdějších předpisů.
- Vyhláška č. 36/2006 Sb., o ověřování shody opisu nebo kopie s listinou a o ověřování pravosti podpisu, ve znění pozdějších předpisů.
- Část čtvrtá a související ustanovení zákona č. 500/2004 Sb., správní řád, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „správní řád“).
- Zákon č. 634/2004 Sb., o správních poplatcích, ve znění pozdějších předpisů, týkající se vyměření a vybírání správního poplatku, placení správního poplatku, vrácení správního poplatku a osvobození od správního poplatku a obsah položky 4 a položky 5 písm. a) části I sazebníku uvedeného v příloze zákona o správních poplatcích.
- Zákon č. 12/2020 Sb., o právu na digitální služby, ve znění pozdějších předpisů.
- Zákon č. 89/2012 Sb., občanský zákoník, ve znění pozdějších předpisů.
- Zákon č. 358/1992 Sb., o notářích a jejich činnosti (notářský řád), ve znění pozdějších předpisů, týkající se ověřování shody opisu nebo kopie s listinou a ověřování pravosti podpisu.
- Nařízení vlády č. 317/2021 Sb., o postupu pro notáře při legalizaci elektronického podpisu.
- Zákon č. 300/2008 Sb., o elektronických úkonech a autorizované konverzi dokumentů, ve znění pozdějších předpisů.
- Vyhláška č. 193/2009 Sb., o stanovení podrobností provádění autorizované konverze dokumentů, ve znění pozdějších předpisů.
- Zákon č. 365/2000 Sb., o informačních systémech veřejné správy a o změně některých dalších zákonů, ve znění pozdějších předpisů.
- Vyhláška č. 553/2020 Sb., o seznamu obecních úřadů a úřadů městských částí nebo městských obvodů, které jsou kontaktními místy veřejné správy, ve znění vyhlášky č. 503/2021 Sb.
- Zákon č. 61/2000 Sb., o námořní plavbě, ve znění pozdějších předpisů.
- Vyhláška Ministerstva dopravy a spojů č. 272/2000 Sb., o ověřování pravosti podpisu nebo shody opisu nebo kopie s listinou velitelem lodě.
- Zákon č. 352/2001 Sb., o užívání státních symbolů České republiky a o změně některých zákonů, ve znění pozdějších předpisů.
- Ustanovení § 25a zákona č. 85/1996 Sb., o advokacii, ve znění pozdějších předpisů.
- Vyhláška č. 186/2025 Sb., o postupu při provádění prohlášení o pravosti podpisu k dokumentu v elektronické podobě.

- Nařízení Evropského Parlamentu a Rady (EU) č. 910/2014 ze dne 23. července 2014 o elektronické identifikaci a službách vytvářejících důvěru pro elektronické transakce na vnitřním trhu a o zrušení směrnice 1999/93/ES (eIDAS).
- Nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) 2016/1191 ze dne 6. července 2016 o podpoře volného pohybu občanů zjednodušením požadavků na předkládání některých veřejných listin v Evropské unii a o změně nařízení (EU) č. 1024/2012.
- Směrnice Ministerstva vnitra k jednotnému postupu při ověřování způsobilosti úředníka k provádění ověřování shody opisu nebo kopie s listinou a ověřování pravosti podpisu, č. j.: VS-28/60/2-2006 ze dne 21. 6. 2006, publikována v částce 4/2006 Věstníku vlády, ve znění směrnice Ministerstva vnitra č. j.: MV-118182-25/VS-2022 ze dne 30. září 2022, publikována v částce 5/2022 Věstníku vlády.

1.1 Zařazení obecního úřadu do přílohy č. 1 vyhlášky k zákonu o ověřování

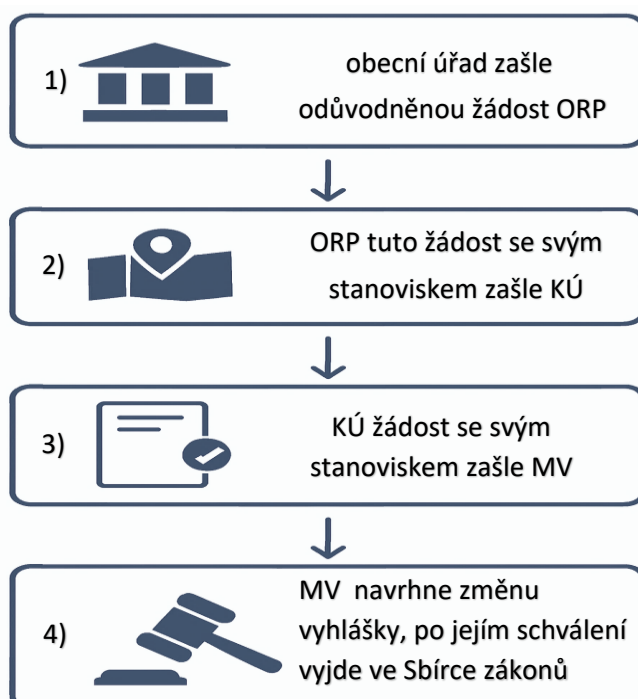
Příklad:

Obecní úřad dosud neprováděl agendu vidimace a legalizace, a tudíž není uveden v příloze č. 1 vyhlášky k zákonu o ověřování. Má však zájem tuto agendu vykonávat.

POSTUP

- 1) Obecní úřad zašle svoji odůvodněnou žádost o zařazení do přílohy č. 1 vyhlášky k zákonu o ověřování obecnímu úřadu obce s rozšířenou působností (ORP), do jehož správního obvodu je zařazen. V žádosti uvede, jak jsou zajištěny materiálně technické a personální podmínky k provádění této agendy (zajištění vhodné úřední místnosti, obstarání ověřovací knihy, ověřovacích doložek, personální obsazení atp.).
- 2) Obecní úřad obce s rozšířenou působností prověří, zda jsou splněny materiálně technické i personální podmínky a spolu se svým stanoviskem zašle žádost obecního úřadu příslušnému krajskému úřadu (KÚ).
- 3) Krajský úřad doplní žádost obecního úřadu o své stanovisko a zašle ji oddělení matrik a ověřování odboru všeobecné správy Ministerstva vnitra (MV).
- 4) Změnu přílohy č. 1 vyhlášky k zákonu o ověřování je možné provést pouze její novelou. K účinnosti změny vyhlášky dochází k 1. lednu. Zpracování těchto žádostí má „svůj legislativní (schvalovací) proces“, a proto krajské úřady zasílají tyto žádosti na Ministerstvo vnitra nejpozději do 30. 6. roku předcházejícího účinnosti vyhlášky. V případě žádosti o vyřazení obecního úřadu z přílohy č. 1 vyhlášky k zákonu o ověřování by se postupovalo obdobně.

Stručné shrnutí postupu při podání žádosti o zařazení/vyřazení obecního úřadu do/z přílohy č. 1 vyhlášky k zákonu o ověřování.

Způsob provedení vidimace - vidimace se na vidimované listině nebo na listu pevně s ní spojeném vyznačí ověřovací doložkou a otiskem úředního razítka. Po provedení vidimace se vidimovaná listina označí tak, aby text na ní nemohl být po provedené vidimaci doplňován. Způsob označení vidimované listiny stanoví prováděcí předpis, tj. vyhláška k zákonu o ověřování.¹

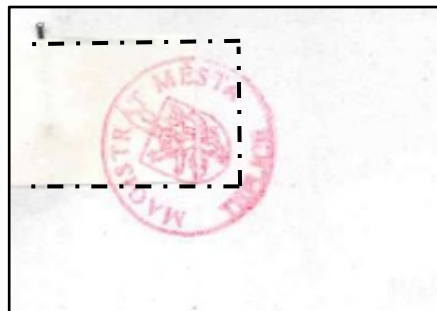
 Poznámka:

Při vidimaci listiny žadatel neprokazuje svoji totožnost, tzn., že nepředkládá žádný platný doklad totožnosti a tudíž se v případě vidimace údaje o žadateli v ověřovací knize nezapisují. Tato zákonná povinnost se týká pouze žádosti o legalizaci!²

1.2 Vyznačení vidimace

Vidimace se vyznačí na vidimované listině formou ověřovací doložky na každém listu. Neopatří-li ověřující osoba ověřovací doložkou každý list vidimované listiny, spojí tyto pevně do svazku sešitím, které se přelepí. Přelepka se opatří otiskem úředního razítka z obou stran tak, že část otisku úředního razítka je otištěna na vidimované listině.³

názorná ukázka
vyznačeného okraje přlepky
s otiskem úředního razítka

Není-li na vidimované listině dostatek místa pro vyznačení ověřovací doložky, vyznačí se ověřovací doložka na samostatném listu papíru pevně spojeném s vidimovanou listinou (spojení pevně do svazku sešitím, které se přelepí), přičemž přelepka se opatří otiskem úředního razítka z obou stran tak, že část otisku úředního razítka je otištěna na vidimované listině.⁴

Skládá-li se vidimovaná listina z jednoho či více listů a každý jednotlivý list **obsahuje pouze jednu popsanou stranu**, která se vidimuje, **proškrtně se** nepopsaná strana listu vidimované listiny **z levého horního rohu do pravého dolního rohu** a ověřovací doložka se vyznačí na straně listu, která je vidimována.⁵ Není-li dostatek místa pro vyznačení ověřovací doložky na straně listu, která je vidimována, vyznačí se ověřovací doložka na druhou stranu každého listu shora, pokud tyto nejsou pevně spojeny do svazku způsobem uvedeným ve vyhlášce k zákonu o ověřování⁶ - tj. pevné spojení do svazku sešitím, které se přelepí a přelepka se opatří otiskem úředního razítka z obou stran tak, že část otisku úředního razítka je otištěna na vidimované listině.

¹ § 7 odst. 1, 2 a 3 zákona o ověřování

² Srov. § 18 odst. 1 zákona o ověřování

³ § 2 odst. 1 vyhlášky k zákonu o ověřování

⁴ § 2 odst. 2 vyhlášky k zákonu o ověřování

⁵ § 2 odst. 3 vyhlášky k zákonu o ověřování

⁶ § 2 odst. 1 vyhlášky k zákonu o ověřování

Kolkové známky

Kolkové známky podřazujeme pod viditelné zajišťovací prvky (viz metodika Ministerstva vnitra č. 6/2022). Vidimaci listiny, která je opatřena originálem kolkové známky, lze provést za předpokladu, že si ověřující osoba sama pořídí kopii z předložené listiny na kopírovacím zařízení, a to na náklady žadatele (do ověřovací doložky uvede, že předložená listina obsahuje viditelný zajišťovací prvek). Následnou vidimaci takto vidimované listiny již zákon o ověřování neumožňuje s odkazem na § 9 písm. d) zákona o ověřování.

✚ **Upozornění:** Od 1. ledna 2025 již nelze v České republice hradit správní ani soudní poplatky kolkovými známkami. Kolkové známky jako forma úhrady správních a soudních poplatků byly v České republice zrušeny k 31. 12. 2024. Poplatky se hradí jiným způsobem - bezhotovostně (platební kartou nebo bankovním převodem), případně v hotovosti. Při žádosti o vidimaci se však i nadále můžeme setkat s listinami, které byly kolkovou známkou opatřeny před uvedeným datem. Výjimkou nejsou ani cizozemské dokumenty ze států, kde se kolkové známky stále běžně používají k úhradě správních poplatků.

Vidimace listiny, která je opatřena originálem kolkové známky

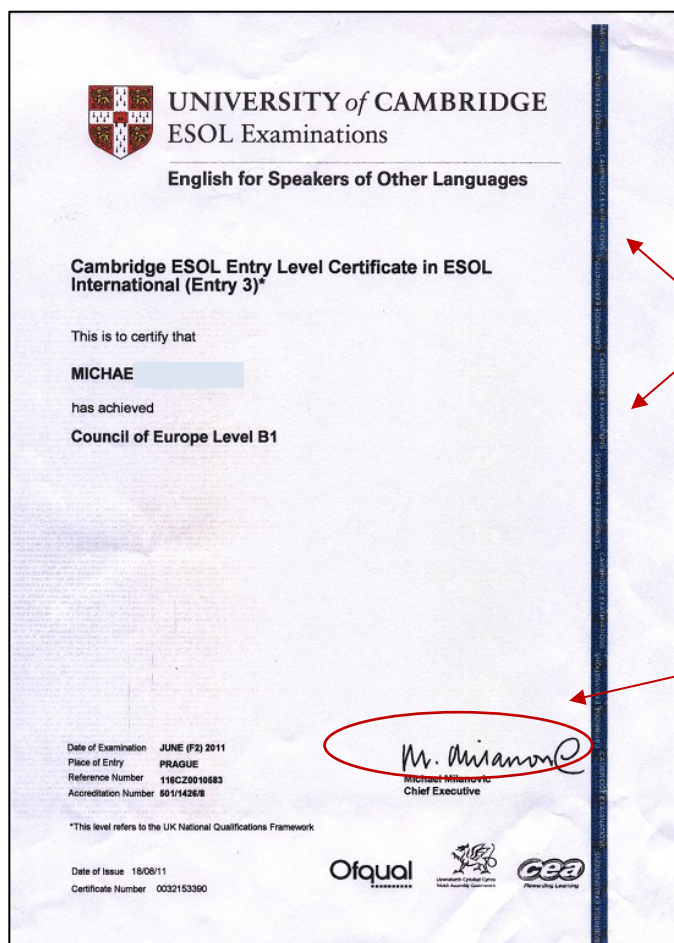

Ve věci zajišťovacích prvků odkazují na glosář Prado, který byl vypracován Radou Evropské unie a obsahuje odborné termíny týkající se zajišťovacích prvků a obecně problematiky zabezpečených dokladů.

Tento obsáhlý dokument je dostupný také v českém jazyce na internetových stránkách Rady Evropské unie.⁷

⁷ Dostupné z: <http://www.consilium.europa.eu/prado/cs/prado-glossary.html>

Ukázka cizojazyčné listiny, která je opatřena viditelným zajišťovacím prvkem.

(holografický certifikační proužek podél pravé strany listiny)

Na přední straně listiny je umístěn duhově lesklý proužek, který při naklonění mění barvy. Obsahuje dva typy nápisů - opakující se text „Cambridge examinations“ a „SECURE“

Listina neobsahuje originální podpis (pouze scan podpisu) ani razítko

Vidimace takovéto listiny - pokud z předložené listiny jednoznačně vyplývá, že se jedná o originál (posouzení této otázky je klíčové), například díky zajišťovacím prvkům v tomto případě, jako je holografický certifikační proužek a použití speciálního druhu papíru - je možné vidimaci provést na základě zákonem daných podmínek.⁸ Tzn., že si ověřující osoba sama pořídí z předložené listiny kopii na vlastním kopírovacím zařízení, a to na náklady žadatele. V případě posuzování originálu listiny je vhodné též využít optickou lupu se zvětšením alespoň 10x.

Ve smyslu § 8 písm. f) zákona o ověřování bude v ověřovací doložce uveden údaj o tom, že listina, ze které je vidimovaná listina pořízena, obsahuje viditelný zajišťovací prvek.

✚ Upozornění:

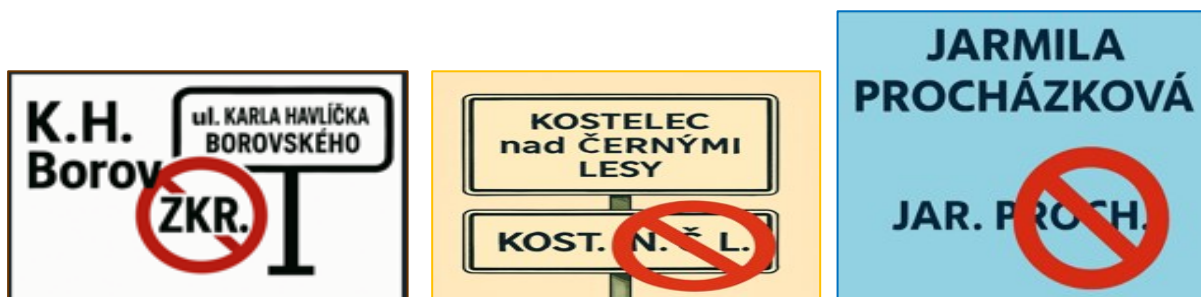
Následnou vidimaci vidimované listiny, v jejíž ověřovací doložce je uveden údaj o tom, že listina, ze které byla vidimovaná listina pořízena, obsahovala viditelný zajišťovací prvek, již zákona o ověřování neumožňuje - s odkazem na § 9 písm. d) zákona o ověřování vidimaci nelze provést! Vidimace listiny opatřené holografickým proužkem je metodicky upravena v Informaci MV č. 1/2015. Při postupu ověřujících osob z hlediska zajišťovacích prvků lze využít glosář Prado.⁹

⁸ § 9 písm. c) zákona o ověřování

⁹ Dostupné z: <http://www.consilium.europa.eu/prado/cs/prado-glossary.html>

Použití zkratek

Zkratek lze v zápisech užívat jen tehdy, jestliže jsou běžné a není-li to na závadu úplnosti a jasnosti provedeného zápisu. **Nelze však zkracovat jména, příjmení, názvy ulic a názvy obcí.**¹⁰

✚ Poznámka:

Ze zápisu Ministerstva vnitra z roku 2021, vycházejícího z odpovědí na dotazy krajských úřadů, vyplývá, že za přípustný lze považovat postup, kdy je v ověřovací knize uveden seznam používaných zkratk. Takový postup je však možný pouze za předpokladu, že použití zkratk neohrozí jasnost a srozumitelnost zápisu. Tyto zkratky mohou být následně v ověřovací knize běžně používány (např. „VZP“ jako označení viditelného zajišťovacího prvku). Současně ale platí, že nelze používat zkratky tam, kde to právní předpis výslovně zakazuje.¹¹ Do budoucna se počítá s návrhem výslovné právní úpravy v rámci legislativních změn týkajících se oblasti ověřování.

1.3 Provádění oprav v ověřovací knize¹²

V případě zjištění chybného údaje v ověřovací knize při provádění zápisu ověřující osoba tento údaj přeškrtně tak, aby zůstal čitelný, vyznačí správný údaj a k provedené opravě připojí doložku „opr.“, případně „opravil/a“, dále k opravě připojí svůj podpis, datum a otisk úředního razítka.

Dosud neuzavřený zápis v ověřovací knize lze zrušit přeškrtnutím tak, aby původní zápis zůstal čitelný. O zrušení zápisu se do ověřovací knihy uvede poznámka s udáním důvodu zrušení zápisu, k níž ověřující osoba připojí svůj podpis, datum a otisk úředního razítka. Pořadové číslo zrušeného zápisu se použije pro následující zápis v ověřovací knize.

Zápis provedené opravy v ověřovací knize viz PŘÍLOHA 14.1 „Ukázky zápisů provedených v ověřovací knize“.

¹⁰ § 6d vyhlášky k zákonu o ověřování

¹¹ § 6d vyhlášky k zákonu o ověřování

¹² § 6c odst. 1 až 3 vyhlášky k zákonu o ověřování

Ověřující osoba pomocí počítače připojí elektronickou doložku a otisk dokumentu, na němž je elektronický podpis legalizován. Podepíše ji svým kvalifikovaným elektronickým podpisem a přidá časové razítko.

Forma ověřovací doložky eLegalizace

Doložka pro eLegalizaci je generována systémem CzechPoint. Jde o jednostránkový dokument ve formátu PDF/A, který je podepsán kvalifikovaným elektronickým podpisem ověřující osoby a opatřen kvalifikovaným časovým razítkem. Ověřovací doložka obsahuje kromě údajů běžně uváděných při legalizaci na analogovém dokumentu také digitální otisk originálního dokumentu, na kterém je el. podpis legalizován. Otisky jsou realizovány formou tzv. hashových kódů. Ukázka vyplněné ověřovací doložky provedené eLegalizace viz příloha č. 14.5.

1.4 Kdy se legalizace neprovede¹³

jde-li o legalizaci podpisu ověřující osoby, která legalizaci provádí,

tzn., že ověřující osoba sama sobě legalizaci podpisu nemůže provést

jde-li o legalizaci podpisu na dokumentu, který neobsahuje žádný text,

tzn. prázdný (nepopsaný) list/strana

nepředloží-li žadatel o legalizaci, popřípadě svědci, jde-li o legalizaci za účasti dvou svědků,¹⁴ k prokázání své totožnosti platný doklad,¹⁵

doklady předkládané k prokázání totožnosti viz samostatná kapitola 4.9

nemůže-li žadatel psát a listina současně neobsahuje jeho podpis,

jde-li o legalizaci podpisu na dokumentu, který je psán v jiném než českém nebo slovenském jazyce, a neovládá-li ověřující osoba jazyk, v němž je dokument psán, a není-li současně předložen v úředně ověřeném překladu do jazyka českého nebo slovenského,

¹³ § 13 písm. a), b), c), d), e), f), g), h) zákona o ověřování

¹⁴ § 10 odst. 4 zákona o ověřování

¹⁵ § 18 zákona o ověřování

Příklad:

Při vidimaci listin, jejichž jednotlivé strany mají menší rozměr než formát A4 (např. A5, A6), se správní poplatek stanovuje za každou stranu ve výši 30 Kč. Pro účely zpoplatnění se totiž i menší formáty považují za formát A4.¹⁶

V případě, že žadatel předloží k vidimaci stejnopis rodného listu, který tvoří dvě strany formátu A5, tak se každá strana zpoplatní jako strana formátu A4.

Správní poplatek činí: $2 \times 30 \text{ Kč} = 60 \text{ Kč}$.

✦ **Upozornění:** Tento postup se uplatní i tehdy, pokud byla kopie rodného listu pořízena na jednu stránku formátu A4 (např. ofocení obou stran rodného listu na jednu stránku, viz názorná ukázka). Při stanovení výše správního poplatku se vychází z formátu a počtu stran předložené listiny. Nezohledňuje se, zda byla její kopie pořízena - ofocena na jednu stránku.

A4

¹⁶ Položka 3 část „Poznámky“ bod 2. sazebníku uvedeného v příloze zákona o správních poplatcích

▪ Legalizace podpisu na formuláři Potvrzení o žití

V praxi se objevují různé verze vícejazyčných listin označovaných jako „Potvrzení o žití“ pro uplatnění práv v zahraničí, avšak ne ve všech případech je možné a vhodné provést legalizaci podpisu na takovéto listině. **Je nutné rozlišovat dvě různé situace - kdy jde o legalizaci podpisu ve smyslu zákona o ověřování a kdy se jedná o potvrzení o tom, že je fyzická osoba naživu.**

Potvrzení o žití může být vydáno ve formě úředního formuláře, který obsahuje předtištěné dvojjazyčné, resp. vícejazyčné rubriky pro vyplnění osobních údajů, které jsou pořízeny a současně i vyplněny v českém nebo slovenském jazyce. Za splnění této podmínky lze legalizaci podpisu provést a dokument bude opatřen ověřovací doložkou pro legalizaci. Jedná se např. o formulář Potvrzení o žití vydávaný Českou správou sociálního zabezpečení, který bude vyplněn v českém jazyce (vybírání správních poplatků za legalizaci podpisu na formuláři Potvrzení o žití viz kapitola 13.4).

Potvrzení o žití, které vzhledem ke koncepci formuláře spočívá v tom, že úřad má na předloženém formuláři potvrdit, že konkrétní fyzická osoba prokázala svoji identitu a že je tato osoba naživu (např. se osobně dostavila s dokladem totožnosti a s potvrzením z registru obyvatel). Součástí formuláře má být dále podpis vydavatele potvrzení, jeho jméno a funkce, název úřadu, který potvrzení vydal a razítko úřadu. Je důležité zdůraznit, že se v tomto případě nejedná o legalizaci podpisu podle zákona o ověřování! Žadatele lze v těchto případech odkázat na notáře, neboť notář je dle notářského řádu oprávněn vydat osvědčení o skutečnosti, že je někdo naživu.¹⁷

V této souvislosti je vhodné upozornit na § 14 odst. 2 zákona 128/2000 Sb., o obcích (obecní zřízení), ve znění pozdějších předpisů, podle kterého může obec vydat potvrzení potřebná pro uplatnění práva v cizině i tehdy, pokud právní předpis takovou povinnost výslovně neukládá, avšak požadované údaje jsou obci známy. Právní úprava vychází z předpokladu, že vydání určitých potvrzení může vyžadovat právní řád jiného státu, a bylo by v rozporu s principem dobré správy, pokud by obec takové potvrzení nemohla žadateli vydat. Potvrzení potřebná pro uplatnění práva v cizině vydává obec příslušná podle místa trvalého pobytu občana rovněž pouze v českém jazyce.¹⁸

Poznámka:

Potvrzení o žití - opatření razítkem

V souvislosti s Potvrzením o žití (v případě, že nejde o legalizaci podpisu ve smyslu zákona o ověřování) se jedná o vydání potvrzení v tzv. samostatné působnosti¹⁹ a při tomto úkonu si musíme uvědomit dvě základní věci.

1. označení písemností - upravuje zákon č. 128/2000 Sb., o obcích (obecní zřízení), ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o obcích“) a

2. označení úředních razítek - upravuje zákon č. 352/2001 Sb., o užívání státních symbolů České republiky a o změně některých zákonů, ve znění pozdějších předpisů.

¹⁷ § 72 odst. 1 písm. f) ve spojení s § 78 zákona č. 358/1992 Sb., o notářích a jejich činnosti (notářský řád), ve znění pozdějších předpisů

¹⁸ Informace Ministerstva vnitra č. 10/2023

¹⁹ § 14 odst. 2 zákona o obcích

Ukázka vyplněné ověřovací doložky - úplná vidimace předložené listiny; prvopis 1 strana, která obsahuje viditelný zajišťovací prvek; úřad vede paralelně 3 ověřovací knihy označené písmeny A, B, C.

OVĚŘOVACÍ DOLOŽKA PRO VIDIMACI

Městský úřad Hezká Ves

Podle ověřovací knihy

název úřadu

poř. č. vidimace 39/C

tento/tato úplný/á* - ~~částečný/á*~~ opis*/kopie*,

obsahující 1 stranu

souhlasí doslovně s předloženou listinou, z níž byl/a pořízen/a a tato listina je

prvopisem*

~~ověřenou vidimovanou listinou*~~

~~listinou, která je výstupem z autorizované konverze dokumentů*~~

~~opisem nebo kopií pořízenou ze spisu*~~

~~stejnopisem písemného vyhotovení rozhodnutí nebo výroku rozhodnutí*,~~

obsahujícím 1 stranu.

Listina, z níž je vidimovaná listina pořízena, obsahuje/~~neobsahuje~~* viditelný zajišťovací prvek.

V Hezká Ves dne 22. 1. 2025

Jana Vostrá

.....

Jméno/a a příjmení ověřující osoby, která vidimaci provedla

(nebo otisk jmenovky)

Vostrá

Otisk úředního razítka a podpis ověřující osoby

*Nehodící se škrtněte

Otisk
úředního razítka